

Decizia nr. 278 din 05.03.2019

Întrunit în ședință publică în ziua de 5 martie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare, în baza sesizării nr. 804/28.01.2019, cu privire la produsul „Renarthro”, difuzat în perioada 28.01-03.02.2019, de postul Antena 3, precum și adresa emisă de Consiliul Român pentru Publicitate (RAC), înregistrată la C.N.A. sub nr. 804/PDVP/05.03.2019.

Potrivit constatărilor din raportul de monitorizare:

1. Varianta 1 - 299 de secunde

Antena 3 (de ex. grupaj de publicitate din data de 28.01.2019, ora 06:50).

Descriere material de promovare:

La începutul materialului de promovare, a fost prezentată, în centrul ecranului, sigla *Natura Studio*. Mai apoi, în timp ce o femeie făcea salturi înapoi, a apărut, pe ecran, marca *Renarthro*.

Pe durata materialului de promovare, în partea de jos a ecranului, pe fundal galben, au fost afișate următoarele:

- textele *Formula Renarthro*; tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro (în partea stângă);
- o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte), iar, dedesubt, prin intermediul unei animații, a fost scris textul *RENARTHRO*, cu ajutorul unor siluete (în partea dreaptă).

Voce off: ***Ți s-a întâmplat să te trezești dimineața cu spatele înțepenit, să ai dureri de genunchi sau cârcei? Urcatul scărilor este o povară? Sau, la schimbarea de vreme, durerile de spate să te sâcâie? Durerile de șolduri, genunchii inflamați, afecțiunile la coloană sau disconfortul muscular ar putea avea o soluție - formula completă Renarthro! Încă nu ai testat formula Renarthro? Mai stai pe gânduri? Acum, ai oferta nouă, îmbunătățită - 3 luni de cură cu Renarthro, o formulă unică, cu extract din tămâie, extract din smirnă și colostrum matern.***

A fost prezentat un bărbat în vârstă care, ridicându-se, a resimțit dureri de spate. Ulterior, pe spatele unui bărbat, prin intermediul unei nuanțe roșiatice, au fost sugerate zonele dureroase - zona cervicală și cea lombară. Pe o reprezentare tridimensională a corpului uman, a fost prezentată, cu roșu, articulația genunchiului drept. În colțul din dreapta-jos al ecranului, a fost afișat textul *60+30 capsule*. Mai apoi, bărbatul în vârstă prezentat anterior s-a reșezat, din cauza durerilor.

Banda de culoare galbenă (din partea de jos a ecranului) s-a extins pe întregul ecran, suplimentar, apărând următoarele elemente:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul *RENARTHRO*, cu ajutorul unor siluete (în partea de sus a ecranului);
- textele *Formulă unică; Compoziție.; Extract din Tămâie; Extract din Smirnă; Osteol-proteină Lactină* (în partea din stânga a ecranului, fiecare pe câte un rând);
- în partea de jos a ecranului, textul *90 de capsule* a fost înlocuit cu *Până la 3 luni de cură*.

Roșca Eugenia (pensionar): ***Renarthro mi-a luat durerea nu cu mâna, cu totul!***

Eliza Tudor (pensionar): ***Deci, oasele nu mai îmi pocnesc! Nu mai am durerile care le-am avut!***

Felicia Voicu (profesor): ***Am reușit, încetul cu încetul, în casă, să merg fără sprijin, fără baston.***

Pe durata difuzării declarațiilor celor 3 femei, pe ecran partajat, pe fundal galben, au fost afișate următoarele:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul *RENARTHRO*, cu ajutorul unor siluete (în colțul din dreapta-sus al ecranului);
- textele *preț promo 219 lei transport gratuit 60+30 capsule* (în partea dreaptă a ecranului);
- o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte; în partea din dreapta-jos a ecranului);
- succesiv, textele *90 de capsule*, respectiv *Până la 3 luni de cură* (în partea stângă a ecranului);

• textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în partea din stânga-jos a ecranului).

Voce off: *Formula completă Renarthro este, acum, îmbunătățită. Pachetul Forte este avizat de Ministerul Sănătății din Croația și notificat de Institutul de Bioresurse Alimentare, pentru România. Renarthro Capsule are la bază extract din Boswellia Serrata, în denumirea românească - extract din tămâie. În plus, a fost adăugat extractul din Commiphora Mukul sau, mai pe limba noastră, smirna. Și tămâia, și smirna, sunt îmbogățite cu colostrum, lapte matern cu un nivel crescut de imunoglobulină. **Această formulă unică a intrat în casele a mii de români, ce au afecțiuni articulare, dureri de oase sau probleme reumatice.***

A fost prezentată o cutie de Renarthro (în centrul ecranului) și au fost afișate textele *Formula Renarthro* (în partea de sus a ecranului, deasupra cutiei), respectiv *Produsul este verificat și avizat de Ministerul Sănătății din Croația Avizat și notificat de IBA România* (în partea de jos a ecranului, sub cutie). Mai apoi, pe ecran au fost afișate următoarele texte și imagini:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul **RENARTHRO**, cu ajutorul unor siluete (în partea de sus a ecranului);
- imaginea unei cutii de Renarthro (în partea din stânga a ecranului);
- succesiv, textele *Boswellia Serrata*, respectiv *Extract din tămâie* (în partea din dreapta a ecranului);
- textele **antiinflamator; analgezic puternic; redă flexibilitatea articulațiilor** (în partea din dreapta a ecranului; fiecare pe câte un rând);
- textele *Formula Renarthro* (înlocuit, ulterior, cu textul *90 de capsule*); *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în colțul din stânga-jos al ecranului);
- o imagine cu 2 cutii de Renarthro (una în fața celeilalte) și textul *60+30 capsule* (în colțul din dreapta-jos al ecranului).

Textele din partea dreaptă a ecranului au fost, mai apoi, înlocuite cu următoarele texte:

- *Extract din Smirnă;*
- *antimicrobian; antifungic și antiinflamator; analgezic* (fiecare pe câte un rând).

Mai apoi, tot în partea din dreapta a ecranului, au fost afișate următoarele texte:

- *Osteol - Proteină Lactică;*
- **reface masa osoasă; asimilează fierul; protejează măduva osoasă** (fiecare pe câte un rând).

Ulterior, pe ecran au fost afișate următoarele texte și imagini:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul **RENARTHRO**, cu ajutorul unor siluete (în partea din stânga-sus a ecranului);
- o reprezentare tridimensională a corpului uman, pe care a fost prezentată, cu roșu, articulația genunchiului drept (în partea din stânga a ecranului);
- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în colțul din stânga-jos al ecranului);
- textul *60+30 capsule* o imagine cu 2 cutii de Renarthro (una în fața celeilalte, în partea din dreapta-sus a ecranului);
- textele *Formula Renarthro; Dureri articulare; Dureri de oase; Dureri musculare* (în partea din dreapta a ecranului; fiecare pe câte un rând).

Roșca Eugenia (*pensionar*): ***Cel mai greu era la urcat și coborât de scări, la cărat cumpărăturile. Astea erau. Deci, efortul, chiar și mersul până la școală, când îmi duceam nepoții. Chiar am recomandat, cel pu... cel puțin la două persoane, cu toată încrederea, exemplificându-mă pe mine, da?, că sunt Stan Pățitu', să aibe încredere în Renarthro! Da? Renarthro își face efectul'***

Pe durata difuzării declarațiilor femeii, pe ecran partajat, pe fundal galben, au fost afișate următoarele:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul **RENARTHRO**, cu ajutorul unor siluete (în colțul din dreapta-sus al ecranului);
- textele *preț promo 219 lei transport gratuit 60+30 capsule* (în partea dreaptă a ecranului);
- o imagine cu 2 cutii de Renarthro (una în fața celeilalte; în partea din dreapta-jos a ecranului);
- succesiv, textele *90 de capsule*, respectiv *Până la 3 luni de cură* (în partea stângă a ecranului);
- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în partea din stânga-jos a ecranului).

Voce off: *Tămâia și smirna, procesate, tratate în laborator, nu au efecte secundare, fiind obținute din surse naturale 100%. Împreună, cele 3 ingrediente pot susține atât musculatura, cât și sistemul osos, pot reduce durerile și inflamațiile, într-un cuvânt - ar putea readuce vitalitate, indiferent de vârstă!*

Pe ecran au fost afișate următoarele texte și imagini:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul *RENARTHRO*, cu ajutorul unor siluete (în partea din stânga-sus a ecranului);
- persoane purtând halate albe, analizând ceva la microscop (în partea din stânga a ecranului);
- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în colțul din stânga-jos al ecranului);
- textul *60+30 capsule* o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte, în partea din dreapta-sus a ecranului);
- textele *Formula Renarthro; Dureri articulare; Dureri de oase; Dureri musculare* (în partea din dreapta a ecranului; fiecare pe câte un rând).

Mai apoi, imaginea din stânga a fost înlocuită cu cea a unui bărbat în vârstă, așezat pe un fotoliu, care acuza dureri, iar, în partea din dreapta a ecranului, sub textul *Formula Renarthro*, au fost afișate următoarele texte: *Compoziție;; Boswellia Serrata; Extras din Smirnă; Osteol-proteină Lactică* (fiecare pe câte un rând).

Diana Miron: ***Când am decis să iau Renarthro, la sfatul prietenei mele, principalul argument a fost acela că este un produs avizat medical și că prezintă o garanție de calitate, ceea ce, pentru mine, a însemnat foarte mult!***

Felicia Voicu (profesor): ***Eu am avut o luxație congenitală și, bineînțeles, cu timpul, cu vârsta, s-a ajuns și la artroză. Eram obligată să fac gimnastică acvatică și să fac masaj, permanent, pentru întreținere și, în urma unei mișcări greșite în bazin, o extensie pe piciorul sănătos, m-a dus direct la rupere de cartilaj și n-aveam altă variantă, decât operația. Durerea acută, în articulație, în șold, în șoldul unde s-a rupt cartilajul și chiar imobilizare la pat, o perioadă, după care, încetul cu încetul, am reușit să merg și am reușit să și lucrez, la ora asta!***

Crăciun Aneta: ***Nu puteam să mișc mâna! Nu! Nu mă puteam spăla! Eu, pe mine, nu mă puteam spăla! Cu asta mă spălam*** (n.n. - femeia a apropiat mâna stângă de umărul drept), ***pe partele astealalte... La coloana cervicală eram, cu durere care se ducea înspre ureche. Și mâna. Umărul era... 6 luni m-a spălat, ca să... că nu se putea! Am început să mă... încet-încet, să-și dea drumul mâna, coloana cervicală m-a lăsat. După ce am început să fac tratament, de-abia în decembrie m-am trezit că stăteam cu mâinile după ceafă, pe pernă.***

Pe durata difuzării declarațiilor celor 3 femei, pe ecran partajat, pe fundal galben, au fost afișate următoarele:

- prin intermediul unei animații, a fost scris textul *RENARTHRO*, cu ajutorul unor siluete (în colțul din dreapta-sus al ecranului);
- textele *preț promo 219 lei transport gratuit 60+30 capsule* (în partea dreaptă a ecranului);
- o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte; în partea din dreapta-jos a ecranului);
- succesiv, textele *90 de capsule*, respectiv *Până la 3 luni de cură* (în partea stângă a ecranului);
- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în partea din stânga-jos a ecranului).

Voce off: ***Atenție! Ai cea mai bună ofertă, la cel mai bun preț! Sunați acum la numărul afișat pe ecran și veți primi cura de uz intern, ce se poate administra până la 3 luni. Da, ați auzit bine! Acum, aveți 90 de capsule - cutia dublă cu 60 de capsule și, în plus, pentru primii 30 de apelanți, o cutie cu 30 de capsule. Ai până la 3 luni de cură, administrând o capsulă zilnic. Sună acum! Stocul este limitat. Și asta nu e tot! Primii 30 de apelanți vor primi cadou, în această ofertă, și Renarthro Ice Gel, de 150 mililitri, un gel reconfortant, pentru îndepărtarea rapidă a durerilor musculare și articulare. Grăbește-te! Doar primii 30 vor primi oferta specială și, în plus, transport gratuit valabil pe tot teritoriul României. Produsul este disponibil în farmaciile și magazinele naturiste partenere. Acesta este un supliment alimentar. Citiți cu atenție prospectul.***

Pe ecran au fost afișate următoarele:

- textele *Renarthro și Ofertă specială* (în partea de sus a ecranului);
- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în partea din stânga-jos a ecranului).
- *357 lei* care, ulterior, s-a modificat în *219 lei*;
- textul *Până la 3 luni de cură* (înlocuit, ulterior, cu textul *90 de capsule*) și o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte; în partea centrală a ecranului);
- textul *Primii 30 de apelanți* (sub imaginea cutiilor).

Mai apoi, pe ecran au fost afișate următoarele:

- textele *Renarthro; Ofertă specială; preț promo 219 lei; transport gratuit* (în partea de sus a ecranului);

- o imagine cu 2 cutii de *Renarthro* (una în fața celeilalte) sub care era afișat textul *60+30 capsule*, semnul +, imaginea unui recipient (de care era atașată o fundă roșie), sub care erau afișate textele *Cadou* și *Renarthro Ice-Gel*;

- textele *tel:031.005.1375 / tarif normal; www.naturastudio.ro* (în partea din dreapta-jos a ecranului).

La finalul materialului de promovare, pe ecran au fost afișate următoarele texte:

- ***Produsul este un supliment alimentar și nu înlocuiește o dietă echilibrată.***
- *Citiți cu atenție prospectul.*
- *Avizat și notificat de IBA România*
- *Produsul este verificat și avizat de Ministerul Sănătății din Croația*

2. Postul de televiziune **Antena 3** a difuzat, în data de **28.01.2019**, de la ora **07:40**, emisiunea de teleshopping în cadrul căreia a fost prezentat produsul *Renarthro*.

Promovarea pentru *Renarthro* a avut o durată de aproximativ 5 minute (în intervalul orar **07:40-07:45**) și a fost prezentat o dată în cadrul emisiunii de teleshopping.

Promovarea pentru *Renarthro* a avut un conținut identic, audio-video, cu materialul de promovare descris anterior. Suplimentar, pe toată durata promovării, în colțul din dreapta-sus al ecranului a fost afișată mențiunea *TELESHOPPING*.

Vizionând și analizând raportul de monitorizare cu privire la spotul pentru produsul „Renarthro”, promovat atât în grupajele de publicitate, cât și în emisiunea de teleshopping, membrii Consiliului au constatat că acesta a fost difuzat cu încălcarea prevederilor art. 93 alin. (1) și ale 117 lit. c) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

- art. 93 alin. (1): Comunicările comerciale audiovizuale trebuie să respecte, indiferent de formă și de durată, principiile de protecție a minorului, de informare corectă a publicului, de respectare a demnității umane, de asigurare a unei concurențe loiale și să nu utilizeze practici comerciale incorecte, înșelătoare sau agresive, așa cum ele sunt definite de Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, cu modificările și completările ulterioare.

- art. 117 lit. c): Publicitatea la produsele alimentare trebuie să respecte dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1.924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare, precum și dispozițiile legislației naționale în vigoare referitoare la aceste produse.

Membrii Consiliului au constatat că, atât în grupajele de publicitate, cât și în teleshopping, în care a fost promovat produsul „Renarthro”, conține afirmații care sunt de natură să inducă în eroare publicul cu privire la veridicitatea informațiilor prezentate.

Astfel, în spotul pentru produsul „Renarthro” se fac mai multe referiri (prin voce off, texte afișate pe ecran, precum și prin declarațiile unor subiecți care ar fi utilizat produsul) la efectele benefice ale acestuia împotriva durerilor articulare, de oase, musculare, ca este antiinflamator, analgezic, că reface masa osoasă, asimilează fierul, protejează măduva osoasă.

În acest sens, exemplificăm câteva asemenea afirmații din cuprinsul spotului analizat: „Voce off: ***Ți s-a întâmplat să te trezești dimineața cu spatele înțepenit, să ai dureri de genunchi sau cărcei? Urcatul scărilor este o povară? Sau, la schimbarea de vreme, durerile de spate să te sâcăie? Durerile de șolduri,***

genunchii inflamați, afecțiunile la coloană sau disconfortul muscular ar putea avea o soluție - formula completă Renarthro!

Formula completă Renarthro este, acum, îmbunătățită. Pachetul Forte este avizat de Ministerul Sănătății din Croația și notificat de Institutul de Bioresurse Alimentare, pentru România. Renarthro Capsule are la bază extract din *Boswellia Serrata*, în denumirea românească - extract din tămâie. În plus, a fost adăugat extractul din *Commiphora Mukul* sau, mai pe limba noastră, smirna. Și tămâia, și smirna, sunt îmbogățite cu colostrum, lapte matern cu un nivel crescut de imunoglobulină. **Această formulă unică a intrat în casele a mii de români, ce au afecțiuni articulare, dureri de oase sau probleme reumatice.**

Tămâia și smirna, procesate, tratate în laborator, nu au efecte secundare, fiind obținute din surse naturale 100%. **Împreună, cele 3 ingrediente pot susține atât musculatura, cât și sistemul osos, pot reduce durerile și inflamațiile, într-un cuvânt - ar putea readuce vitalitate, indiferent de vârstă!"**

Consiliul a constatat că în susținerea acestor afirmații, în spot nu au fost indicate studii, cercetări ori alte elemente care să confirme efectele și eficiența produsului în calmarea durerilor de articulații, date necesare care ar fi putut să ateste veridicitatea lor, astfel încât publicul, ca potențial consumator, să beneficieze de informații complete în baza cărora să poată opta în cunoștință de cauză.

Sub acest aspect, prin adresa nr. 804/PDVP/05.03.2019, Consiliul Român pentru Publicitate (RAC), la pct. 2 a reținut următoarele: "În ceea ce privește testimonialele, acestea nu sunt susținute de studii de specialitate. Din aceste testimoniale un consumator poate înțelege faptul că produsul are efecte garantate, poate înlocui o operație sau poate vindeca o problemă gravă de sănătate. Se încalcă astfel prevederile art. 1.2. și art. 3 din Codul RAC."

De asemenea, membrii Consiliului au constatat că spotul a fost difuzat și cu încălcarea art. 117 lit. c) din Codul audiovizualului, prevederi în sensul cărora la difuzarea publicității pentru suplimentul alimentar "Renarthro" trebuia să fie respectate mențiunile de sănătate, conform Regulamentului (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European privind mențiunile de sănătate.

Astfel, potrivit mențiunilor cuprinse în spot, reiese că produsul "Renarthro" este un supliment alimentar. Suplimentele alimentare fac parte din categoria produselor alimentare, așa cum se prevede la art. 2 lit. a) din Directiva 2002/46/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI/10 iunie 2002.

Din această perspectivă, și RAC a constatat că "referitor la suplimentul alimentar "Renarthro", mențiunile de sănătate atribuite ingredientelor *Boswellia Serrata* (antiinflamator, analgezic puternic, redă flexibilitatea articulațiilor) și *Commiphora Mukul* (extract de smirna: antimicrobian, antifungic și antiinflamator, analgezic) nu sunt conforme cu prevederile EFSA. Din acest motiv se încalcă prevederile art. 1.3 lit. a) din Codul RAC și art. B.7 din anexa RAC - Anexa Bune Practici în Etichetarea și Publicitatea Suplimentelor Alimentare.

Prin urmare, față de conținutul spotului pentru produsul "Renarthro", raportat la normele legale invocate, membrii Consiliului au constatat că acesta nu asigură o informare corectă a publicului sub aspectele anterior invocate.

Or, principiile de informare corectă a publicului și de asigurare a unei concurențe loiale trebuie să guverneze orice comunicare comercială audiovizuală, în speță, publicitate și teleshopping.

Consiliul consideră că numai respectarea prevederilor legale poate asigura o informare corectă și completă a publicului telespectator și o competiție loială între comercianții care își promovează produsele și serviciile pe posturile de televiziune.

Pentru aceste considerente, cu respectarea prevederilor art. 15 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului dispune intrarea în legalitate în privința spotului pentru suplimentul alimentar "Renarthro", în sensul respectării condițiilor specifice comunicărilor comerciale prevăzute de legislația audiovizuală.

VICEPREȘEDINTE INTERIMAR,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul juridic și reglementări

Șef Serviciu, Dumitru Ciobanu